

Εθνική Στρατηγική για τα Δάση/ Σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης της Δασοπονίας

Κωδικοποιημένη συνεισφορά συμμετεχόντων
στη δεύτερη Συνάντηση Διαβούλευσης
Θεσσαλονίκη, 29/05/2018

Περιεχόμενα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ.....	1
Στρόγγυλο τραπέζι 1.....	1
Στρόγγυλο τραπέζι 2.....	2
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	3
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ.....	3
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΓΡΑΦΗ.....	4
ΈΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	4
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	5
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΔΑΣΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ.....	6

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Στρόγγυλο τραπέζι 1

A. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Αναγνώριση, αποτίμηση οικοσυστημικών υπηρεσιών, υλικών και άυλων προϊόντων των δασικών οικοσυστημάτων και αειφορική διαχείριση αυτών προς όφελος του περιβάλλοντος, των κοινωνιών και της οικονομίας υπαίθρου.
2. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα των δασικών οικοσυστημάτων.

B. ΜΕΣΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Δημιουργία νέου πλαισίου διαχείρισης των δασών με διαδικασίες πιστοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών
2. Επαναξιολόγηση και ενίσχυση συνεισφοράς του δάσους (υπηρεσιών και προϊόντων) στην Εθνική οικονομία
3. Σύνδεση της συνεισφοράς των δασικών οικοσυστημάτων στην τοπική οικονομία με την χρηματοδότηση και την επανεπένδυση καθώς και εισαγωγή των προϊόντων στην κυκλική οικονομία
4. Αποτίμηση υφιστάμενης κατάστασης δασικών οικοσυστημάτων σε συνεργασία με Υπηρεσίες, Φορείς, Οργανώσεις, Εκπαιδευτικά και Ερευνητικά Ιδρύματα, Ειδικούς Επιστήμονες κ.α. και εκπόνηση ολοκληρωμένων Διαχειριστικών Σχεδίων που θα λαμβάνουν υπόψη τα υλικά και άυλα προϊόντα

5. Συνεργασία με μέλη περιβαλλοντικών και κυνηγετικών οργανώσεων και πολίτες για συλλογή δεδομένων, μετά από κατάλληλη εκπαίδευσή τους, ώστε να δημιουργηθούν και να διατηρηθούν βάσεις δεδομένων που θα βοηθούν στην γρήγορη λήψη αποφάσεων .
6. Εκσυγχρονισμός της Δασικής νομοθεσίας και προσαρμογή της στις ανάγκες της αγοράς λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της αειφορίας και την προστασία των δασικών οικοσυστημάτων

Στρόγγυλο τραπέζι 2

A. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Άνοδος της συμβολής των ελληνικών δασών στο 1% του ΑΕΠ έως το 2028/38.
2. Ανάδειξη της συμβολής των δασών στην παροχή κοινωφελών υπηρεσιών οικοσυστήματος
3. Υιοθέτηση πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου για την υλοποίηση της ΕΣΔ.

B. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΜΕΤΡΩΝ/ ΔΡΑΣΕΩΝ

1. Προσαρμογή της δασικής διαχείρισης στην κλιματική αλλαγή και αύξηση της συμβολής των δασών στην ταμίευση άνθρακα ως αντισταθμιστικό μέσο εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.
2. Υποστήριξη της μη κρατικής δασοπονίας στην υιοθέτηση αειφορικών και πολυλειτουργικών προσεγγίσεων διαχείρισης.
3. Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης στατιστικών για τα δασικά οικοσυστήματα, προϊόντα και τις υπηρεσίες του δασικού τομέα. Καταγραφή, πιστοποίηση και νόμιμη εμπορία μη ξυλωδών δασικών προϊόντων
4. Έρευνα, καταγραφή, αξιολόγηση των κοινωφελών υπηρεσιών οικοσυστήματος των δασών και ενσωμάτωση της παροχής τους στον σχεδιασμό και αξιολόγηση της διαχείρισης των δασών.
5. Εξασφάλιση επανεπένδυσης εσόδων από την άσκηση της δημόσιας δασοπονίας (κρατικής και ΟΤΑ) και διαμόρφωση συστήματος αξιολόγησης της δασικής διαχείρισης.
6. Αποτίμηση της κόστους παροχής βοσκήσιμης ύλης και εγγραφή της αξίας της παρεχόμενης υπηρεσίας στα οικονομικά αποτελέσματα του τομέα.
7. Αποτίμηση του κόστους παροχής και των οικονομικών αξιών των υπηρεσιών που σχετίζονται με τους υδατικούς πόρους και εγγραφή τους στα οικονομικά αποτελέσματα του τομέα.
8. Ανόρθωση του επιπέδου επαγγελματικής κατάρτισης των εργαζόμενων στον δασικό τομέα και εξασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών εργασίας, ασφάλισης και ασφάλειας στην εργασία.
9. Υιοθέτηση κινήτρων και εξασφάλιση χρηματοδότησης για την παραγωγή δασικών προϊόντων και υπηρεσιών από τους παραδασόβιους πληθυσμούς. Προώθηση παραγωγής βιομάζας για ενεργειακούς σκοπούς από δασικές φυτείες.
10. Έρευνα ανάπτυξης φυτευτικού υλικού κατάλληλου για την πολυλειτουργική διαχείριση των δασών

Γ. ΔΕΙΚΤΕΣ

1. ΓΣ1, 2: Δασοκάλυψη ξυλαπόθεμα και άνθρακας στο έδαφος
2. ΓΣ1: Ποσοστό υποκατάστασης εισαγόμενης ξυλείας από εγχώρια παραγωγή.
3. ΓΣ1: Έκταση και παραγόμενος όγκος από φυτείες βιομάζας

4. ΓΣ1, 2. Αριθμός ειδών/ποικιλιών ελεγμένων και κατάλληλων, και σε ειδικές περιπτώσεις γενετικά βελτιωμένων για την ελληνική δασοπονία + πρωτόκολλα φύτευσης

Δ. ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Επέκταση της αιφορικής - πολυλειτουργικής διαχείρισης σε όλα τα δασικά οικοσυστήματα.

Ε. ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΜΕΤΡΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Καθιέρωση σταθερού χρηματοδοτικού πλαισίου – επαρκής και έγκαιρη χρηματοδότηση εμπλεκόμενων φορέων και εργαζομένων – επανεπένδυση εσόδων από τα δάση στην ελληνική δασοπονία.
2. Διαρκής εκπαίδευση δασικού προσωπικού – διάχυση αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας.
3. Ενίσχυση της δασικής υπηρεσίας και άλλων εμπλεκόμενων φορέων με εξειδικευμένο προσωπικό.

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Α. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Έρευνα και παρακολούθηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα δάση
2. Προσαρμογή των δασών στην κλιματική αλλαγή
3. Αύξηση της δέσμευσης και αποθήκευσης του άνθρακα στα δάση
4. Διατήρηση της έκτασης, δομής και λειτουργίας των δασικών οικοσυστημάτων
5. Ελαχιστοποίηση οικολογικού - περιβαλλοντικού αποτυπώματος στη διαχείριση των δασών

Β. ΜΕΣΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Προώθηση της έρευνας για την παρακολούθηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, τις δυνατότητες προσαρμογής και μετριασμού
2. Αξιολόγηση και επιλογή μέτρων με σκοπό την προσαρμογή των δασών στην κλιματική αλλαγή
3. Διατήρηση της έκτασης, δομής και λειτουργίας των δασών, προστασία των δασών
4. Ενίσχυση της ικανότητας δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα
5. Κλιματική αλλαγή στη δασική πολιτική. Επικοινωνία και διάχυση πληροφορίας σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στα δάση. Ομοίως για «καλές πρακτικές» σε σχέση με την κλιματική αλλαγή.

Γ. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. Δείκτες μεταβολής/ προσαρμογής ειδών και οικοτόπων
2. Γενετική παρακολούθηση ευάλωτων ειδών και οικοσυστημάτων
3. Δείκτες μεταβολών χωρολογίας ειδών
4. Περιοδικές εκθέσεις δράσεων
5. Παρακολούθηση – εποπτεία από ειδικές επιτροπές (Παρατηρητήρια, Ειδικός μηχανισμός επιστημονικής υποστήριξης)

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Α. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Διατήρηση «επιθυμητών» οικοσυστημάτων με σκοπό τη διατήρηση και βελτιστοποίηση των παρεχόμενων οικοσυστημικών λειτουργιών

2. Ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας των μεσογειακών οικοσυστημάτων

B. ΜΕΣΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Συμπλήρωση κενών οργανικών θέσεων και στελέχωση της Δασικής Υπηρεσίας με προσωπικό και άλλων ειδικοτήτων με προτεραιότητα τη προστασία (φύλαξη) των δασικών οικοσυστημάτων - Συνεργασία με Υπηρεσίες, Φορείς Διαχείρισης και Οργανώσεις που διατηρούν προσωπικό φύλαξης με θεσμικά κατοχυρωμένα δικαιώματα παρέμβασης
2. Προσδιορισμός, εκτίμηση και αντιμετώπιση κινδύνων που απειλούν τα δασικά οικοσυστήματα και οφείλονται σε βιολογικούς (παθογόνα, έντομα κ.λπ) και αβιοτικούς (πυρκαγιές, ρύπανση) παράγοντες
3. Διατομεακή συνεργασία για τα αγρο-περιβαλλοντικά μέτρα και την προστασία της βιοποικιλότητας
4. Εφαρμογή κατάλληλων διαχειριστικών πρακτικών και μέτρων για την επίτευξη ή διατήρηση του κατάλληλου σταδίου διαδοχής της βλάστησης με σκοπό τη δημιουργία ή διατήρηση επιθυμητών, ανά περίπτωση, οικοσυστημάτων.
5. Διατήρηση των γενετικών πόρων με εφαρμογή απαιτούμενων ελέγχων (πιστοποιημένο φυτευτικό υλικό, έλεγχος της μεταφοράς και απελευθέρωσης ειδών της πανίδας)
6. Ενημέρωση του κοινού και προγράμματα εκπαίδευσης νέων (σχολεία) σε θέματα προστασίας των δασών με στόχο τη διαρκή επαγρύπνηση και συμμετοχή όλων
7. Οργάνωση και επόπτευση της φύλαξης με διαρκή εκπαίδευση του προσωπικού της Δασικής Υπηρεσίας
8. Συνεργασία με Υπηρεσίες, Φορείς, Οργανώσεις και πολίτες για την αποτελεσματικότερη πρόληψη και αντιμετώπιση παράνομων δραστηριοτήτων
9. Ενεργοποίηση και υλοποίηση διεθνών συμβάσεων και άλλων νομικών «εργαλείων»
10. Συνεργασία με Ερευνητικά και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα για αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και εφαρμογή καινοτομιών

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΓΡΑΦΗ

Όλοι συμφωνήσαν με τους γενικούς στόχους και τις κατευθύνσεις μέτρων όπως είχαν οριστεί στην 1^η συνάντηση της Αθήνας. Επιπλέον:

A. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Καθορισμός Παραμέτρων λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις της χώρας
2. Καθορισμός δύο εντάσεων παρακολούθησης (απογραφή μη ξυλωδών)
3. Υλοποίηση Απογραφής

✓ Μεθοδολογία	}	Ερευνητές
✓ Πιλοτική Εφαρμογή		
✓ Επιχειρησιακή Εφαρμογή		(Ιδιώτες)
✓ Έλεγχος		(Δημόσια Αρχή)
✓ Ανάλυση – Αναφορά		
✓ Διαθεσιμότητα		

ΈΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

A. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Ανάπτυξη της Δασικής Έρευνας προς υποστήριξη των αναγκών της Ελληνικής Δασοπονίας με μακροχρόνια προοπτική και εθνική χρηματοδότηση

2. Ενίσχυση της διεθνούς παρουσίας της Ελληνικής Δασικής Έρευνας μέσα από διεθνείς συνεργασίες και συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα

B. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΜΕΤΡΩΝ/ ΔΡΑΣΕΩΝ

1. Δημιουργία Δομής για τη συλλογή ερευνητικών αποτελεσμάτων και αξιοποίησή τους
2. Αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ Δασικής Έρευνας-Καινοτομίας και θεσμικών και μη φορέων
3. Αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας για την προστασία Δασών και αξιοποίηση των προστατευόμενων περιοχών για έρευνα και καινοτομία

Γ. ΔΕΙΚΤΕΣ

1. Αριθμός ερευνητών ανά φορέα
2. Αριθμός δημοσιεύσεων ανά φορέα
3. Φόρτος στελεχών Δασικής Υπηρεσίας

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

A. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Ενεργός συμμετοχή της Ελλάδας στα όργανα και στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής στον τομέα των δασών σε επίπεδο ΕΕ (Ενδεικτικά: working party on Forestry του συμβουλίου της ΕΕ και σχετικές ομάδες εμπειρογνομώνων όπως π.χ. Standing forestry committee, FISE, FLEGT, CITES κ.α), σε επίπεδο περιφερειακό (UNECE, FOREST EUROPE κ.α.) και σε επίπεδο διεθνές (UNFF, FAO/COFO κ.α.) με σκοπό την προστασία των δασών, του πολυλειτουργικού τους ρόλου και της αειφορικής τους διαχείρισης.
2. Ενίσχυση του ρόλου της Ελλάδας στη Μεσόγειο και στα Βαλκάνια στον τομέα των δασών.
3. Ενίσχυση διμερών συνεργασιών εντός και εκτός ΕΕ με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση κοινών περιβαλλοντικών προβλημάτων (παράνομη υλοτομία και διακίνηση ξυλείας και άλλων προϊόντων, πυρκαγιές, κλιματική αλλαγή κ.α.).

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΜΕΤΡΩΝ/ ΔΡΑΣΕΩΝ

1. Δημιουργία μόνιμου συμβουλευτικού μηχανισμού της Δασικής Υπηρεσίας για επιστημονικά θέματα και θέματα ευρύτερα του δασικού τομέα.
2. Ενδυνάμωση Δασικής Υπηρεσίας με ανθρώπινο δυναμικό κατάλληλης εξειδίκευσης που θα παρέχει νομική υποστήριξη και θα συνδράμει στην εκπροσώπηση της χώρας στα ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα-φόρα.
3. Σταθερό χρηματοδοτικό πλαίσιο για την εθνική εκπροσώπηση της χώρας.
4. Συνέργεια και αλληλεπίδραση με άλλες εθνικές στρατηγικές (έρευνας-καινοτομίας, βιοποικιλότητας, κλιματικής αλλαγής κ.α.)
5. Πληροφοριακή υποδομή για τη διάχυση στο εσωτερικό της Ελληνικής Δασικής Κοινότητας των θέσεων, των επιτευγμάτων, των προβλημάτων και των υποχρεώσεων που σχετίζονται με το διεθνές κανονιστικό και πολιτικό πλαίσιο του τομέα.

ΔΕΙΚΤΕΣ

1. ΓΣ1: Χρόνος ενσωμάτωσης οδηγιών και εφαρμογή κανονισμών και δεσμευτικών διεθνών συμφωνιών για τα δάση με στόχο την αειφορική διαχείριση δασών, την αειφορική προστασία τους από βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες, την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, τη νόμιμη παραγωγή και διακίνηση δασικών προϊόντων κ.ά.
2. ΓΣ1: Συνεπής (Δείκτης 1) και πλήρης (Δείκτης 2) υποβολή εθνικών εκθέσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και διαδικασιών (Ενδεικτικά: FRA

(ForestResourcesAssessment2020, UN Strategic Plan on Forests (UNSPF) 2018-2030 κ.α.)

3. ΓΣ 1,2,3: Δημιουργία πλατφόρμας ανοιχτής πρόσβασης συναρμόδιων για τα δάση και το περιβάλλον φορέων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα σε επιστημονικά και ερευνητικά αποτελέσματα. Π.χ. ForestLife (Δείκτης = αριθμός υλοποιήσεων).

ΤΟΜΕΙΣ ΚΟΙΝΟΙ ΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ

1. Απλοποίηση δασικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας (κυρίως σχετιζόμενο με τη διακυβέρνηση)
2. Βελτίωση κωδικοποίησης δασικής νομοθεσίας, βελτίωση πρόσβασης εμπλεκόμενων φορέων σε αυτή μέσω μιας σταθερής δημόσιας πληροφοριακής υποδομής (κυρίως σχετιζόμενο με τη διακυβέρνηση)
3. Βελτίωση λειτουργικότητας και αποτελεσματικότητας μηχανισμών δασικής υπηρεσίας – υιοθέτηση σύγχρονων μεθοδολογιών και τεχνικών (κυρίως σχετιζόμενο με τη διακυβέρνηση).

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΔΑΣΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

A. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Η διακυβέρνηση να γίνει συνείδηση όλων των εμπλεκόμενων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με στόχο τις συνέργειες και τη μείωση της γραφειοκρατίας
2. Συμμετοχική διαχείριση στα δάση και διαφάνεια στις αποφάσεις

B. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΜΕΤΡΩΝ/ ΔΡΑΣΕΩΝ

1. Διαχωρισμός της διακυβέρνησης από τη νομική κάλυψη
2. Προώθηση δασικών διακυβερνητικών δομών σε κατάλληλες χωρικές κλίμακες
3. Υιοθέτηση ανοικτών λογισμικών
4. Σύνδεση της αγοράς με τους πίνακες τιμών του ΥΠΕΝ
5. Ανταλλαγή καλών πρακτικών και εκπαίδευση θεσμικών και μη φορέων
6. Θεσμοθέτηση συμβουλευτικών δομών